

hem med sig 1742 vid årets slut, bårtryckt mera folk i landsorterna, ånden svåra Påsten 1711 hant ödelägga. 2:o At på de sista 11 åren stiger de föddas antal snart til dubbelt emot de dödas, hvarigenom folk-hopen synes här ansenligen tilökt.

3:o Antalet af de födda på de första 10 åren var en tredjedel mindre, ån på de 10 sista: åfvenså antalet afvigde par. Deraf sluter jag, at folk-hopen på de sista 50 åren ökat sig i denna socken til en trejedel. Jag tilstår, at antalet af de döda på de samma åren synes gifva anledning, at sluta tvärt om; men hvar och en kan sjelf af jämförelsen se, at många af de första 10 åren varit mycket sjuklige; deremot alla de sista varit rätt friska, hvarföre ej är underligt, at flere dödt på de förra, ån på de senare, oaktadt hopen nu är talrikare.

Spanisk CRASSE,

Beskrifven af

CARL LINNÆUS.

Under den tiden, Herr P. LOEFLING vistades i Spanien, och förr ån han år 1754 gick til America, upletade han der en ansenlig mängd af rara och sällsynta växter, som dels aldrig varit rätt beskrifne eller afteknade, dels aldeles nya för

S

Bo-

Botanisterna, af hvilka han sände mig ganska många inlagde, och många frön, som i Upsala Academiens trädgård lyckeligen grodde, växte och blommande, fast en stor del frön ej här mognade, hvilket jag så mycket mindre undrar på, som Sommaren i Spanien är 3 månader längre än hos oss, och vårman starkare; det senare finnes af thermometrisk observationer, det förra deraf, at bladen på tråden utspricka der om våren 6 veckor förr än hos oss.

Ibland de hitsända frön var ock den jag här beskriver, hvilken första året upväxte utan stjelk endast med rot-blad, som aldeles liknade Cardamine hirsuta, at den yppersta Botanist lätteligen skulle misstaga sig på henne, förr än stjelken kom. En enda af dem upsköt första året en liten stängel, som var helt bar och utan blader, med blommor, som dock för sena hösten ej mognade, och förgick: se Tab. VIII; men alla de öfriga upsköto andra året yfviga stjelkar med många grenar; och då släppte sina rotblader, men i det stället buro på stjelken många och helt olika blader mot de förra som voro tredelta. se Tab. IX.

RADIX fili formis, fibras capillares exserens, albida, profunde descendens.

FOLIA radicalia pinnata: *foliolis* septenis, ovatis, integerrimis, glabris: infimis minimis; extimo seu impari duplo reliquis majore.

CAULIS spithamæus, paniculatus, rigidiusculus, teres incanus seu vix manifeste tomentosus, *Ramis* sine stipulis, alternis: superioribus frequentioribus, longioribus.

FO.

FOLIA caulina parva, alterna, lyrata, incana: infima subpetiolata quinquefida; superiora sessilia, ovata, basi utrinque dente seu lobo minimo instructa.

RACEMI solitarii singulos ramos terminant erecti, a viginti ad centum floribus pedunculatis; *Pedunculi* flore longiores, nudi, patuli.

CALICES tetraphylli, pubescentes, decidui.

PETALA quatuor, æqualia, integra, obtusissima.

STAMINA sex, quorum duo lateralìa breviora. *Antheræ* pallide rufescentes.

PISTILLUM. *Germen* subrufescens: *Stylus* nullus, nisi qui germiui immersus. *Stigma* capitatum, viride.

PERICARPIUM. *Siliicula* minima, ovata, compressa, minime emarginata: *valvulis* cymbiformibus. carinatis absque ala.

SEMINA solitaria, rufa, ovata.

At skilja denna från de andra af sitt slägte, kan dess differentia specifica blifva: **LEPIDIUM** *foliis radicalibus pinnatis, caulinis lyratis*. Loeß. och dess nomen triviale **LEPIDIUM** *Cardamines*, af rotbladen, som så mycket likna Cardamine.

Örten växer omkring Madrid på torr mager lerbjör, jämte vågarna. Då hon planterades uti Academie-Trågårdén, uti sandig ler- och kalk-blandad mager jord, på en gjord backe, fick hon som et nytt lif, trufdes vål, och blommade alt ifrån medium Julii, til des frosten förstörde hånne.

Linne

, Carl von. 1755. "Spansk crasse." *Kungl. Svenska vetenskapsakademiens handlingar* 16, 273–275.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/178277>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/263376>

Holding Institution

Smithsonian Libraries and Archives

Sponsored by

Biodiversity Heritage Library

Copyright & Reuse

Copyright Status: Not in copyright. The BHL knows of no copyright restrictions on this item.

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.